

PREŽIHOV VORANC: *Samorastniki*

Zgodba se prične s prihodom Mete na Karnice. Karnice, to je velika domačija, kjer so potrebovali veliko hlapcev in dekel. Meto so sprejeli, toda vseč je postala Ožbeju, Karničnikovemu sinu. Najprej je bila Meta proti taki ljubezni, ker je bilo to takrat prepovedano. Toda Ožbej je vstrajal toliko časa, da je popustila. Nekaj časa sta ljubezen skrivala, toda sadovi njune ljubezni bi juizdali. Zato se je Ožbej odločil, da pove očetu za njuno ljubezen. Oče ni bil ravno navdušen, da se bodoči gospodar vrti okoli dekel, zato se je odločil kaznovati Meto. Kazen pa je bila taka, daso ji na rokah kurili volno, toda Meta se ni dala. Zdržala je vse muke brez glasu. Ker so obupali so jo izgnali s Karnic, toda tudi to ni preprečilo ljubezni do Ožbeja. Kljub razdvojenosti Meta rodi Ožbeju še drugega sina. Oče je spet znorel in poklical farne veljake, da bi s kaznijo opral sramoto, ki jo je naredila Karnicam. Meta pa je vstrjala pri tem, da temu kar je njenega se ne more odpovedati. Naložili so ji štirideset udarcev z bičem, nato pa obupali. Rekli so, da tako močne ljubezni ne more izkoreniniti nihče. Ampak Karničnik je vstrajal in rekel, da jo bo on lahko. Odloči se razdedniti Ožbeja, Karnice pa dati nekemu drugemu. S tem je Ožbej izgubil privilegij, da mu ni treba iti v vojsko. Ožbeja so odpeljali, Karničnika pa je zadela kap tako, zato ni mogel več govoriti in hoditi. Ožbej se je vrnil k Meti in spočela je še tri otroke, zato sta se hotela poročiti. To pa novemu gospodarju ni bilo dovolji, tako je spet izgnal Meto s posestva, poleg tega pa je celo faro hujskal k temu, da je nihče nebi sprejel. Ljudje so spregledali krivico, ki se ji godi. Odločili so se iti do gospodarja in ga prepričati, da njuna ljubezen ni nič slabega. Gospodar in cerkveni dostajanstveniki so menili, da se ne smeta poročiti. Ožbej pa je začel obupovati, se zapil in na koncu tudi umrl.

Meta kljub revščini vzgoji vseh pet otrok, ki pa se razmnožijo po celi koroški. Močne in bogate Karnice pa propadejo.